

Het is niet altijd wat het lijkt

Opvoeden is één van de mooiste en tegelijkertijd één van de meest uitdagende taken die we als ouders hebben. Het gekke is dat we er nooit les in hebben gehad. We hebben ook geen dikke leermappen in de kast staan waar we nog snel iets in na kunnen kijken als we het even niet weten. Het lijkt alsof het allemaal vanzelf moet gaan en regelmatig blijkt dit toch anders te zijn.

Het bijzondere is dat het voor ieder kind ook weer anders is. Denk je te weten hoe je om moet gaan met een kind die je grenzen test, bij de tweede blijkt deze aanpak niet te werken. Gewoon omdat ieder kind wel dezelfde ontwikkeling gaat maar dit wel op zijn eigen unieke manier doet.

In het sprookje De kristallen bol van Grimm staat hiervoor een prachtig beeld:

“Een jongeman gaat op weg naar het slot van de Gouden zon. Hij heeft gehoord dat daar de mooie betoverde koningsdochter, opgesloten zit en hij wil haar gaan bevrijden. Als hij haar kamer binnenkomt en de koningsdochter aankijkt, is zijn schrik groot want haar gezicht is asgrauw en vol rimpels en zij heeft doffe ogen en rood haar. “Zijt gij de koningsdochter wier schoonheid door iedereen wordt geroemd?” roept hij uit. “Ach”, antwoordt ze “dit is niet mijn ware gestalte, mensenogen kunnen mij alleen in deze lelijke gestalte zien, maar als je wilt weten hoe ik eruit zie, moet je in de spiegel kijken, die bedriegt niet, die laat je zien hoe ik in werkelijkheid ben.” Zij geeft hem de spiegel aan en hij ziet daarin de schoonste jonkvrouw ter wereld en ook ziet hij hoe tranen van verdriet over haar wangen lopen. Dan vraagt hij: “Hoe kan je verlost worden, ik schrik voor geen enkel gevaar terug.” Zij zegt: “Wie de kristallen bol bemachtigt en hem de tovenaar voorhoudt, die breekt daarmee zijn macht en dan krijg ik mijn ware gedaante terug.” De jongeman is zo geraakt dat hij op reis gaat en na allerlei beproevingen de kristallen bol vindt en de prinses verlost.

Hoe gemakkelijk overkomt ons dit niet wanneer we geconfronteerd worden met bijvoorbeeld plotselinge driftbuien van het kind terwijl het daarvoor eigenlijk nooit boos werd. Of als we 's nachts herhaaldelijk wakker worden gemaakt door een dochter of zoon die nachtmerries heeft en alleen nog maar wil gaan slapen als het tussen de ouders in mag liggen? Eén nacht is niet zo erg maar als het er vele achter elkaar worden? Het wordt dan steeds lastiger om de ware gedaante van je kind te blijven zien terwijl je tegelijkertijd diep van binnen weet dat het alleen het gedrag is (de lelijke gedaante in het sprookje) dat je afwijst.

Uit liefde voor je kind en de wens om te helpen, besluit je net als de jongeman op reis te gaan. Je gaat op zoek naar hoe je het kind kunt verlossen maar er is veel moed voor

nodig om deze stap te zetten is . Of het nu gaat om de vraag waarom je kind zo verdrietig is als je een avond weggaat of dat het zich niet alleen wil aankleden. Het voelt vaak zo kwetsbaar om aan te geven dat het even niet lukt en bovendien is het lang niet altijd makkelijk om precies aan te geven waar de schoen wringt.

Het is niet uitzonderlijk dat er zich kleine of grotere vraagstukken in de opvoeding voor doen. Obstakels horen nu eenmaal bij het leven.. We kunnen niet voorkomen dat onze kinderen tegen dingen aanlopen die moeilijk zijn. Door terug te kijken op ons eigen leven kunnen we zien dat dit klopt. Wanneer we ons met dat lastige uiteengezet hebben, konden we er ook de vruchten van plukken. Iets nieuws is ontwikkeld, waar we mee verder kunnen.

Het besef dat hindernissen er niet voor niets zijn maar dat je kind hier iets specifiek voor zijn leven aan kan ontwikkelen, geeft moed en de bereidheid om werkelijk te kijken. Wat wil mijn dochter of zoon met dit gedrag laten zien? Wat heeft mijn kind op dit moment nodig?

Eenmaal op reis blijken er vele routes mogelijk. Ga je naar een leerkracht, een huisarts of schiet je eerst een vriendin of een andere ouder aan? Het maakt niet uit, vele wegen leiden naar Rome. Waar het om gaat is dat we niet teveel schrikken van de “lelijke” gedaante van de prinses maar het kind helpen zijn eigenheid volledig te ontwikkelen!

Saskia de Backker
psycholoog en actief beeldende therapeut